

Kræftbehandling af familiedyr

Vi kan nu gøre mere end blot operere det synlige væk.

Tekst og fotos:
Dyrlæge Anne Sørensen

Når man får konstateret, at ens hund eller kat har kræft, bliver man ked af det, for det er ofte en diagnose, som betyder, at man snart skal sige farvel. Vores hunde og katte er ofte så gode venner og så stor en del af familien, at det er svært at bære tanken om snart at skulle miste dem.

Derfor er det også vigtigt at kende de muligheder, der findes for behandling. Og gennem de senere år er der sket en hastig udvikling i behandlingen.

Livsforlængelse med god livskvalitet

Når det drejer sig om gigtsmerter, så kan man ofte give dyrene en pæn forlængelse af livet med god livskvalitet ved at give smertebehandling, umættede fedtsyrer, glucosamin, seniordiæter, anderledes motion, vægttab osv. Når det drejer sig om sukkersyge, kan man give insulin, diabetesdiæt m.v.

Det er stadig uhelbredelige sygdomme og behandlinger, der skal forlænge livet med god livskvalitet. Man kan også godt vælge at lade være at behandle og i stedet få dyret aflivet, når det begynder at blive alvorligt. Det vigtigste er at undgå lidelser.

Men hvad så, når det er kræft?

Her er det nøjagtigt det samme, der gør sig gældende. Vi vil gerne undgå lidelser hos vores familiedyr og samtidig forlænge deres liv med god kvalitet. Hvordan gør man det?

Der må træffes et valg ved en kræftdiagnose

Igen kan man vælge at undlade nogen form for behandling. Ingen operation, smertestillende medicin eller anden form for behandling. Bare nyde de gode dage og sige far-

Cashew får en kemo-pille i leverpostej.

vel, når det ikke er rart nok mere. Det er en glimrende løsning.

Men hvis man ønsker at beholde hunden eller katten længere, må man gøre, hvad der er muligt inden for de etiske rammer, så vi undgår lidelser eller uværdige tilstande.

Man kan operere mange kræftknuder væk. Somme tider går det så fint, at der ikke kommer flere knuder, og så er problemet løst. Men ofte er der kræftknuder, som

ikke kan fjernes helt, eller hvor der er flere knuder, som sidder, hvor de ikke kan fjernes, f.eks. i lymfeknuderne eller andre utilgængelige steder.

Det er her, man kan have gavn af medicinsk behandling (kemoterapi).

Kræftbehandling af dyr i Danmark

Vi er i Danmark nu 8 dyrlæger, der

er eksamineret og certificeret til at udføre kemoterapi, og et enkelt sted, hvor det er muligt at få givet strålebehandling. Heldigvis er behandlingsstederne jævnt spredt over landet. Efter at gruppen af onkologidyr læger er blevet certificeret og efterhånden har fået behandlet en del dyr i Danmark, er jeg blevet bekræftet i min overbevisning: Der kan ofte gøres noget mere, end kirurgi kan klare.

Mange mennesker ser Animal Planet og andre udsendelser i fjernsynet og kender godt noget til kemoterapi hos dyr. Men i Danmark er vi mere kritiske med, hvad vi behandler på, end man er i andre lande, specielt USA, fordi vi kun vil behandle, når der er en god chance for effekt.

Der er mange former for kræft, vi slet ikke vil behandle med kemoterapi, fordi vi ved, at chancen for gavnlige effekt er for lille. Der er på den anden side også kræftformer, hvor vi har statistikker, der tydeligt viser, at man kan have en positiv effekt. Så vil vi gerne behandle.

Er det ikke synd for dyrene?

Nej, for så ville det ikke blive gjort!

Der er nogle interne regler, som vi følger, og de siger, at dyrene ikke må få det dårligt, mens de er under

behandling. Mange mennesker kender kemoterapi som noget, der medfører kvalme, vægttab, appetitløshed, hårtab og mange andre bivirkninger. Alle disse bivirkninger er "forbudt for dyr".

Som certificeret i onkologi er det vores opgave at sørge for at give lige præcis den dosis medicin, der kan hjælpe, men lige præcis for lidt til, at det medfører bivirkninger.

Der er også dyr, vi ikke vil give medicin til, fordi det er dyr, som er for nervøse til at blive håndteret. De skal inden behandling undersøges grundigt med røntgenfoto-grafering og ultralydsscanning, og der skal udtages blodprøver nogle gange i et forløb, nemlig umiddelbart i forbindelse med hver behandling.

Det kan for nogle behandlingsforløb være én gang om ugen i tre måneder, og for andre f.eks. hver tredje uge et antal gange. Derfor kan vi kun behandle dyr, som er rimeligt rolige og tillidsfulde. Så kunne man allerede sige, at det er synd, at der skal tages blodprøver.

Min erfaring er, at hundene efter få gange er så glade for at komme på klinikken, at de fint accepterer at få taget blodprøver. De bliver under behandlingen, hvad enten det er behandling med drop eller med tabletter, forkælet med fiskefrikadeller, leverpostej og masser af de godbidder, de bedst kan lide. De

kommer til at kende klinikken og personalet, og der bliver kælet længe, for hver behandling tager noget tid.

Er kemomedicin farlig for omgivelserne?

Hvad med kemorester i urin og afføring? Er det farligt at komme i berøring med?

Der udskilles i de første par dage efter en behandling en lille smule medicin i urin og afføring. Derfor bliver man som ejer instrueret i, hvordan man skal forholde sig, hvis der sker uheld, og hvordan man skal bortskaffe afføring.

De fleste former for kemomedicin omdannes hurtigt til inaktive stoffer, når de med urin kommer ned i jorden. Men en hund må ikke luftes, hvor børn leger, de første dage efter behandling.

Vi ønsker ikke at behandle dyr, hvis der er gravide i hjemmet. Der er således flere situationer, hvor vi fravælger at behandle, selvom selve sygdommen kunne behandles.

Kan man helbrede kræft med kemo- eller strålebehandling?

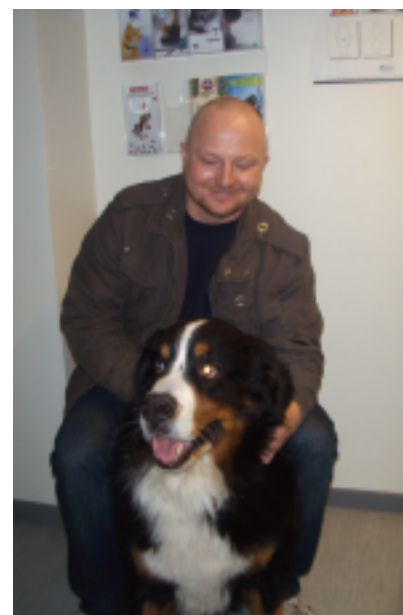
Helbredelse sker yderst sjældent, og det er heller ikke målet. Men når

Leopold med kræfthævet næse.

Så lille blev knuden efter kemo-behandlingen.

En glad hund og dens ejer efter en veloverstået behandling.

vi starter en behandling f.eks. for lymfekræft hos hund, ser vi ofte, at hunden bliver mere glad, og knuderne svinder ind, og vi opnår en periode med rigtig god livskvalitet.

Personligt har jeg oplevet, at en behandling af en stor knude i munden (mastocytom) hjalp så godt, at knuden skrumpede ind og kunne opereres væk.

Andre behandlinger går ud på at fjerne rester af celler i området, hvor der har været opereret, men knuden ikke kunne fjernes fuldstændigt. For lymfekræft er der hele spektret: Nogle er døde allerede inden afslutning af behandlingsforløbet på typisk 12 uger, og andre har levet over et år ekstra.

Der er eksempler på hunde,

importeret fra Grækenland, som er kommet til Danmark med en sygdom, som kaldes TVT (Transmissible Veneric Tumor). Denne sygdom kan ikke behandles uden kemoterapi, og hunden dør af det uden behandling, men til gengæld helbredes ca. 85 - 90 % med behandling. Jeg skal ikke her nævne flere specifikke eksempler.

Er det ikke meget dyrt?

Det koster en del penge at gennemføre en behandling for kræft. Der er også andre operationer, der koster mange penge. Og en ferie kan koste mange penge.

Jeg vil ikke blande mig i, hvad folk bruger penge på. Det er en helt

ærlig sag at vedgå, man ikke har råd til behandling. Det er også helt i orden at fortryde undervejs. Man får et overslag over, hvad en behandling rundt regnet koster, og så kan man vurdere, om det er noget, man vil. Nogle gange kan man få noget af udgiften dækket af en sygeforsikring.

Det er ærgerligt, hvis man efter aflivning af sit familiedyr opdager, at det måske kunne have været behandlet. Man har mere ro i sjælen, hvis man har kendt mulighederne og ved, at man har valgt efter bedste overbevisning.

Vores familiedyr skal have det godt, mens de lever og er i vores varetægt. Med eller uden behandling.